

bron 1

Een tekst op een briefkaart (1912):

Volgens de wet mogen misdadigers en vrouwen niet stemmen. Maar als een man uit de gevangenis komt, mag hij wel weer stemmen. Een vrouw die nooit iemand kwaad heeft gedaan, mag nog steeds niet stemmen.

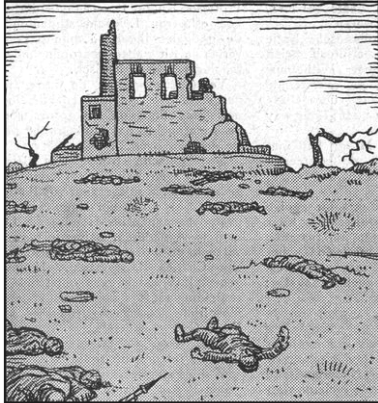
bron 2

Een gedicht in een Duits tijdschrift (1914):

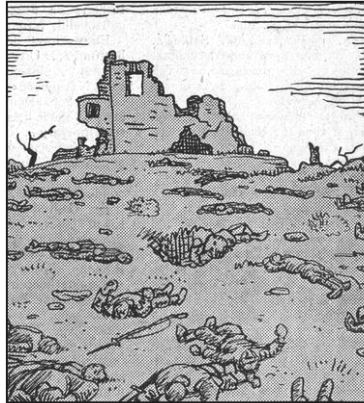
We gaan de strijd aan!
De keizer roept ons op,
zijn trouwe onderdanen;
De ziel van ons hele volk
staat nu in vuur en vlam.
Aan Duitsland zijn wij trouw,
we gaan de strijd nu aan!
Als de trompetten klinken
en onze geweren knallen,
en als de kanonnen
flink tekeer gaan,
dan breekt de Duitse woede los.
Kom mee, de strijd vangt aan!

bron 3

Een politieke prent uit Nederland met als titel *De Wereldoorlog* (1915):

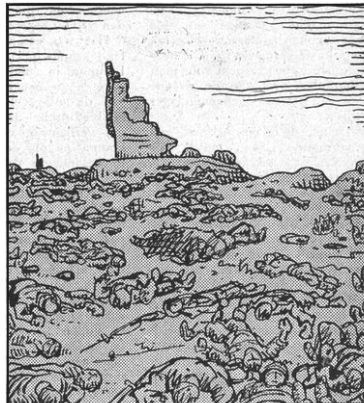
Duitsland: 'Wij hebben een hevige aanval op de suikerfabriek afgeslagen.'

Frankrijk: 'Vannacht kwamen wij in het bezit van de suikerfabriek...'

Duitsland: 'Vanmiddag heroverden wij de suikerfabriek...'

Frankrijk: 'Gisteravond kwamen wij weer in het bezit van de suikerfabriek...'

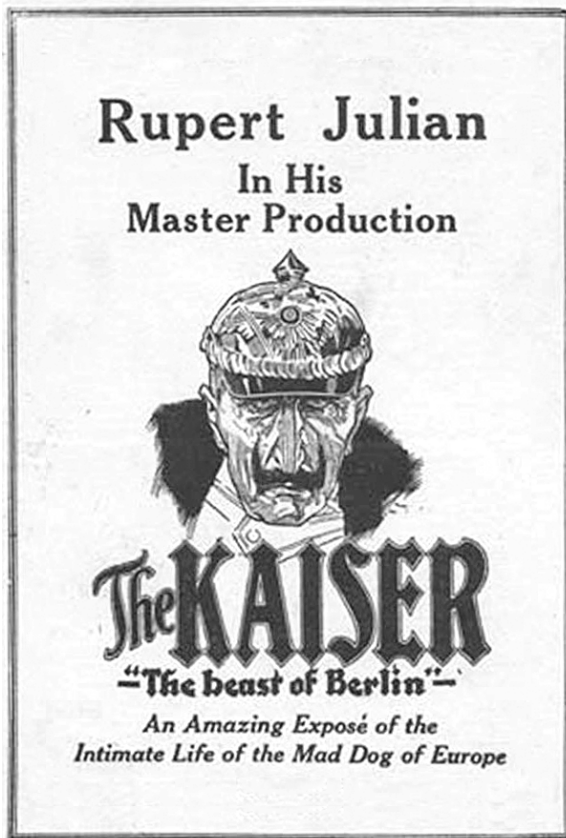
bron 4

Een fragment uit Het katholieke schoolblad (1917):

Binnenkort wordt de gewijzigde Grondwet bekendgemaakt. Dankzij artikel 192 in deze Grondwet hebben wij onze zin gekregen op het gebied van bijzonder onderwijs. Onze wens is nu werkelijkheid geworden. Dit geeft reden tot grote dankbaarheid en vreugde.

bron 5

Een poster van een Amerikaanse film (1918):

Toelichting

Op de poster staat:

Rupert Julian

In zijn meesterlijke productie

De Keizer

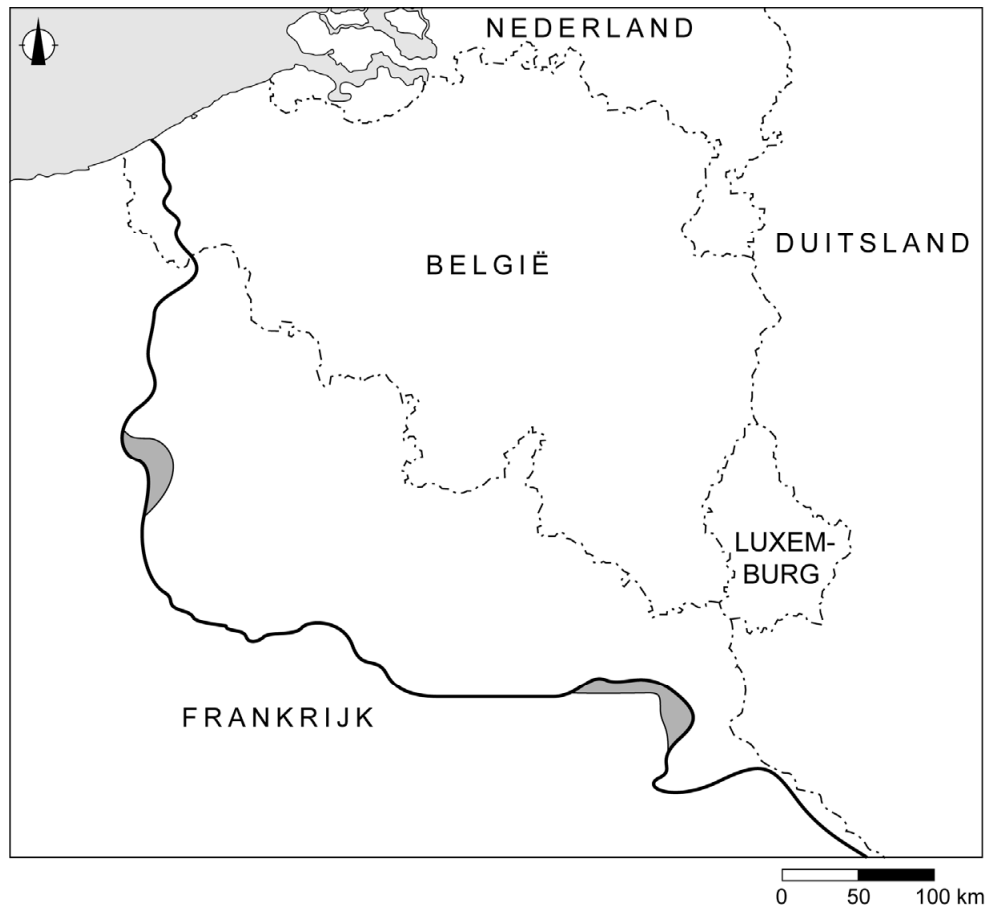
‘Het beest van Berlijn’

Een verbazingwekkende weergave van het privéleven van de dolle hond van Europa

Met de keizer wordt bedoeld: Wilhelm II, het staatshoofd van Duitsland.

bron 6

De frontlijn in 1915 en 1916:

Toelichting

De grijze gebieden geven de verschuiving van de frontlijn in 1915 en 1916 weer.

bron 7

Twee uitspraken van Duitse militairen uit de laatste weken van de Eerste Wereldoorlog (1918):

uitspraak 1

De vijand blijft steeds maar nieuwe troepen aanvoeren. De situatie voor ons leger verslechtert met de dag. Daarom moeten we de strijd nu echt stoppen, om zo het Duitse volk en zijn bondgenoten nutteloze slachtoffers te besparen. Elke dag dat we doorvechten sterven duizenden van onze dappere soldaten.

uitspraak 2

Verraders in ons vaderland, aangevoerd door egoïstische onruststokers, maken misbruik van de geallieerde opmars. Zij proberen te voorkomen dat onze legers aan het front nog bevoorraad worden, om ervoor te zorgen dat we de oorlog verliezen.